

Stärk beslutsförmågan vid kriser

En väl utbyggd kommunal välfärd och service är en förutsättning för att Sverige ska fungera. Kommunernas ansvar är omfattande och ytterst få är opåverkade i fall att den kommunala organisationen inte längre klarar att leva upp till sitt ansvar. Det krävs att kommunerna har kompetenta medarbetare, är effektiva organisationer, driver utvecklingsfrågor och har tillräckliga resurser för att leverera välfärd och annan service med kvalitet och likvärdighet.

En gammal devis är att ”nöden prövar vännen”. Oavsett relevansen i gamla ordspråk så är det onekligen så att samhällets förmåga att leva upp till sitt uppdrag ofta testas extra under en kris eller krisliknande situation. På mycket kort tid har coronaviruset, eller covid-19, spridits från Kina till övriga världen. Antalet smittade ökar i en drastisk och mycket oroande takt och många har tragiskt avlidit av smittan. I det läget är det viktigt att samhället är starkt och visar sig kapabelt att hantera situationen och prioritera rätt insatser. Det är också viktigt i ett sådant läge att den kommunala organisationen alltid har förmågan att ta de beslut som krävs. Det kan handla om att stärka pandemiberedskapen, snabbt tillskjuta extra resurser till omsorg eller skola, tillhandahålla extra lokaler till sjukvården eller ta in extra personal för att avlasta vid stor arbetsbelastning, sjukfrånvaro eller behov av karantän. Det kan till och med gå så långt att krisorganisationen fullt ut måste igångsättas och att krisledningsnämnden behöver ta över beslutsmandat från andra delar av organisationen. Beredskapen för ett sådant händelseförlopp är nu en nödvändighet och ett arbete som pågår.

Men oavsett vilken av dessa situationer som uppkommer så förutsätter de att den politiska organisationen har förmågan att fatta beslut när så krävs. Men i en eventuell situation med mycket utspridd smitta bland förtroendevalda, behov av karantän eller stora behov av att stötta anhöriga, kan beslutsförmågan i form av att samla kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, krisledningsnämnder eller övriga nämnder och styrelser riskeras. Därför finns det all anledning att skyndsamt säkra att kommunens organisation i händelse av en sådan mer dramatisk utveckling fortsatt kan vara fullt ut beslutsför. Detta för att alltid kunna ta de beslut som behövs för att trygga den kommunala välfärden och skydda liv och hälsa.

Kommunallagen ger nu kommuner och regioner möjlighet att medge att ledamöter fullt ut kan tjänstgöra vid beslutssammanträden på distans. De aktuella avsnitten i lagstiftningen lyder:

Deltagande på distans för fullmäktige Kommunallagen 5 kap.16 §

Ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid fullmäktiges sammanträde.

Deltagande på distans för styrelsen och nämnder Kommunallagen 6 kap, 24 §

Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 5 kap. 16 §. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid nämndens sammanträde.

Förutsättningarna som framgår enligt ovan är att alla som deltar i realtid kan ta del av både ljud och rörlig bild. Men det räcker inte. Kommunallagen är också mycket tydlig med att möjligheten till deltagande på distans kräver ett aktivt beslut av kommunfullmäktige. Det är endast kommunfullmäktige som kan medge att kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller andra nämnder och styrelser tillåts genomföra möten på detta sätt. Därför bör kommunfullmäktige i ljuset av den omfattande internationella smittspridningen nu medge deltagande på distans och säkra att utvalda möteslokaler och förtroendevalda också har tillgång till den tekniska utrustning som krävs. I hög utsträckning bör delar av detta redan vara säkrat genom att alla förtroendevalda redan idag har tillgång till iPad för digitala handlingar.

Kommunfullmäktige föreslås skyndsamt besluta:

- att kommunstyrelsen och krisledningsnämnden tillåts genomföra sammanträden där deltagande sker på distans i enlighet med ovanstående lagstöd i kommunallagen, samt
- att uppdra åt kommunstyrelsen att säkra tillgången till den tekniska utrustning och programvara som krävs för medverkan på distans vid sammanträden enligt ovan, samt
- att uppdra åt kommunstyrelsen att skyndsamt utreda om och hur kommunfullmäktige och nämnder ska kunna genomföra sammanträden där deltagande sker på distans.

För Socialdemokraterna

Anders Almgren

Fanny Johansson